

1 הרנו אל חלליהם. מיתות הרבה משמע שתלאוהו והציתו אש תחת הצליבה
2 וחתכו ראשו ונפל לתוך האש תלייה היינו חנק תחיתת הראש הרג כשנפל לארץ
3 סקילה כשנפל לאור היינו שריפה: בר תלתין ותלת. ור"ח לית ליה דר' סימאי
4 דאמר לעיל שלשה היו באותה עצה דפרעה בלעם ואיוב ויתרו דר' סימאי בלעם
5 היה יותר מן מאתים ועשר שנים דהא היה
6 בעצת פרעה דכל הבן הילוד היאורה
7 תשליכוהו דלרבי סימאי כל אותן מאתים
8 ועשר שנים שהיו ישראל בגלות מצרים עד
9 מלחמת מדין היה בלעם: חנירא. תרגום של
10 פיסת: כד קמל ויתיה פנחס ליסמאה. שר
11 צבא ואפילו קטילה אחר כל המלחמה
12 נקראת על שמו: כבולחו. מלכים והדיוטות:
13 לא תפיש ותדרשו. לגנאי: לבר מבלעם.
14 דכל מה דמשכחת ליה לגנאי דרוש: (שמיא
15 יצא זה לתרבות רעה) לאחר שיצא
16 לתרבות רעה אמר ווי. לכך כתוב דייג:
17 א"ל הקב"ה לדואג ותלא נבור אהה
18 בתורה. למה תתהלל לספר לשון הרע על
19 דוד: לא חסד תורה עליך. לא חכם בתורה
20 אתה דכתיב (שם א"ל) ותורת חסד לו עד
21 לשונה: מרצחים. שהרג נוב: עלי פ"ד. ולא
22 בלב: בתחלה ייראו. הצדיקים היו יראים
23 שלא ילמד אדם ממעשיו של דואג שהולך
24 וחותא ומצליח: ולבסוף. כשמת בחצי ימיו
25 רשב גמולו בראשו ישחק: חיל בלע ויקאנו.
26 המתן עד שתשכח תורתו: אמר לפניו
27 ומבטנו יורישנו אל. אל המתן חסד לו עד
28 שתשתבח אלא תמחר ותשכחנו בי
29 מדרשא. מאהל זה בית המדרש: ושרשך
30 מארץ חיים סלה. שורש שלו תכסח מארץ
31 חיים דלא להו ליה בנין רבנן: כל אותיות
32 שבתורה. שהיה בקי בחסירות ויתירות:
33 שוקל קלים וחמורים. יודע לדרוש בקל

1 'הרגו בני ישראל [בחרב] אל חלליהם, אמר רב,
2 שקיימו בו ארבע מיתות, סקילה, ושריפה, הרג וחינק.
3 אמר ליה ההוא מינא לרבי חנינא, מי שמיע לך בלעם,
4 בר פמה הוה. אמר ליה, מיכתב לא פתיב. אלא,
5 מודקתיב אנשי דמים ומרמה לא יחצו ימיהם, בר
6 תלתין ותלת שנין או בר תלתין וארבע. אמר ליה,
7 שפיר קאמר. לדידי חזי לי פנקסיה דבלעם, והוה
8 פתיב ביה 'בר תלתין ותלת שנין בלעם חנינא, כד
9 קמיל ויתיה פנחס ליסמאה'. אמר ליה מר בריה דרבינא
10 לבריה, כבולחו לא תפיש למדרש, לבר מבלעם הרשע,
11 דכמה דמשפחת ביה, דרוש ביה. פתיב דואג, וכתוב
12 ד'ויני'. אמר רבי יוחנן, בתחילה יושב הקדוש ברוך
13 הוא ודואג, שמיא יצא זה לתרבות רעה. לאחר שיצא,
14 אמר ווי שיצא זה'. (סימן גבור ורשע, וצדיק, חיל
15 וסופר). אמר רבי יצחק, מאי דכתיב 'מה תתהלל
16 ברעה הגבור חסד אל כל היום', אמר לו הקדוש
17 ברוך הוא לדואג, לא גבור פתורה אתה? מה תתהלל
18 ברעה. לא חסד אל נמתי עליך כל היום?. ואמר רבי
19 יצחק, מאי דכתיב 'לרשע אמר אלהים מה לך לספר
20 חוקי', אמר לו הקדוש ברוך הוא לדואג הרשע, מה לך
21 לספר חוקי, פשא אתה מגיע לפרשת מרצחים, ופרשת
22 מספרי לשון הרע, מה אתה דורש בהם. ותשא בריתי
23 עלי פ"ד, אמר רבי אמי, אין תורתו של דואג אלא

34 וחומר: במגדל הפורח באויר. מתג עליונה שלמעלה מן הלמד מפני מה כפופה
35 למטה. לשון מ"ר מפי השמועה. ל"א במגדל הפורח באויר הנכנס לארץ העמים
36 בשדה תיבה ומגדל אם הוא טמא אם לאו. ל"א ג' מאות הלכות במגדל הפורח
37 באויר לעשות כישוף להעמיד מגדל באויר כגון שלש מאות הלכות בנטיעות
38 קשואין דאמרן בפירקין לדעיל (דף סח).
39 ולמורי נראה דה"ג שלש מאות הלכות
40 במגדל העומד (באויר) ומשנה אחת
41 באהלות (פ"ד משנה א) דמשתעי בהכי
42 מגדל העומד באויר וטומאה בתוכה כלים
43 שבתוכו טמאים וכן נראה לר': רבותא
44 למכעא בעי. וללמד תורה רחמנא לבא
45 בעי דהא בשני דרב יהודה כולחו תנוי
46 בסדר נויקן היה כל הגמרא שלחן לא היה
47 אלא בסדר נויקן שלא היו מרבין כל כך
48 ולדרוש: האשה שכובשת ירק בקדירה. לא
49 אשכחתיה במסכת עוקצין: שכובשת ירק.
50 בזומץ או בציר טהורים דאין מקבלין
51 טומאה ע"י עוקצין שאם נגע טומאה
52 בשרשיו העלין טהורין שאין נעשין יד לעלין
53 מאחר עוסקין כולן במסכת עוקצין לשם אלא
54 למראה: ויתים שכבשן במרפיהו. איתא
55 במסכת עוקצין (פ"ב מ"א): טרפיהו. עלין
56 שלחן טהורין היתים שאין נעשין להם בית
57 יד להכניס להם טומאה: היות רב ושמואל
58 קא חיינא הכא. דלא הוה ידע מאי טעמא
59 הן טהורין: תליסר מתיבתא. י"ג ישיבות
60 שאנו עוסקין כולן במסכת עוקצין ויודעין
61 אותה יפה ואפי' הכי בהם היו חסידים יותר
62 ממנו דאלו רב יהודה כו': לא סבירי. לא היו
63 יודעין הלכה לפרשה כתקנה בטעמא: דלא
64 סלקא להו שמעתתא כו'. שלא זכו לקבוע
65 הלכה כמותן: ומתרגמינן לחלוטין. ואנן תנן
66 לשון חלוטין גבי מצורע: אלופי. היינו רבי:
אוכל

24 משפה ולחזין. ואמר רבי יצחק, מאי דכתיב 'ויראו צדיקים וייראו ועליו ישחקו', בתחילה ייראו ובלבד שישחקו. ואמר רבי יצחק,
25 מאי דכתיב 'חיל בלע ויקאנו מבטנו וירישנו אל', אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא, רבוננו של עולם, ימות דואג. אמר לו, 'חיל
26 בלע ויקאנו. אמר לפניו, 'מבטנו וירישנו אל'. ואמר רבי יצחק, מאי דכתיב 'גם אל ותצד לצנח', אמר הקדוש ברוך הוא לדוד,
27 יתני דואג לעלמא דאתי. אמר לפניו, 'גם אל ותצד לצנח'. מאי דכתיב 'חתד ויסחד מאהל ושרשך מארץ חיים סלה', אמר הקדוש
28 ברוך הוא, לימרו שמעתא בי מדרשא משמיה. אמר לפניו, 'חתד ויסחד מאהל'. ליהו ליה בנין רבנן 'שרשך מארץ חיים סלה'.
29 ואמר רבי יצחק, מאי דכתיב 'איה סופר איה שוקל איה סופר את המגדלים', 'איה סופר', כל אותיות שבתורה. 'איה שוקל', ששוקל
30 כל קלים וחמורים שבתורה. 'איה סופר' את המגדלים, שהיה סופר שלש מאות הלכות פסוקות במגדל הפורח באויר. אמר רבי
31 [אמי], ארבע מאה בעיני, בעו דואג ואחיתופל במגדל הפורח באויר [ולא איפשט להו חר]. אמר רבא, רבותא למכבי בעיני בשני
32 דרב יהודה, פולי תנוי בניוקין, ואנן קא מתנינן טובא בעוקצין, וכי הוה מטי רב יהודה, 'אשה שכובשת ירק בקדירה', ואמרי לה,
33 'יתים שכבשן בטרפיהו טהורים'. אמר, היות רב ושמואל קא חיינא הכא. ואנן קא מתנינן בעוקצין, תלת סרי מתיבתא, ורב
34 יהודה שליף מסאניה ואתא מטרין, ואנן צוחינן וליכא דמשנח בן. אלא, הקדוש ברוך הוא ליכא בעי, דכתיב 'וה' יראה ללכב'.
35 אמר רב משרשא, דואג ואחיתופל לא [הו] סברי שמעתא. מתקוף לה מר זוטרא, מאן דכתיב ביה 'איה סופר איה שוקל איה
36 סופר את המגדלים', ואת אמרת לא הו סברי שמעתא. אלא, דלא הוה סלקא להו שמעתא אליבא דהלכתא, דכתיב 'סוד ה'
37 ליראוי'. אמר רבי אמי, לא מת דואג, עד ששכח תלמודו, שנאמר 'הוא ימות באין מוסר וברוב אגלתו ישגה'. רב (אשי) אמר,
38 נצטרע, שגאמר 'הצמתה כל זונה ממך'. פתיב התם 'לצמיתות', ומתרגמינן 'לחלוטין'. ותנן, אין בין מוסגר ומוחלט אלא פריעה
39 ופרומה (סימן שלשה, ראו, וחצי, וקראו). אמר רבי יוחנן, שלשה מלאכי תבלה נודמנו לו לדואג, אחד ששיפח תלמודו, ואחד
40 ששרף נשמתו, ואחד שפיו עפרו בכתי גנסיית ובכתי מדרשות. (אמר רבי) [ואמר רבי] יוחנן, דואג ואחיתופל לא ראו זה את
41 זה, דואג בימי שאול, ואחיתופל בימי דוד. ואמר רבי יוחנן, דואג ואחיתופל לא חצו ימיהם. תניא נמי הכי, 'אנשי דמים ומרמה לא
42 יחצו ימיהם', כל שנותרו של דואג לא היו אלא שלשים וארבע, ושל אחיתופל אינן אלא שלשים ושלש. ואמר רבי יוחנן, בתחילה
43 קרא דוד לאחיתופל 'רבו', ולבסוף קראו 'לביור', ולבסוף קראו 'תלמודו'. בתחילה קראו רבו, 'ואתה אנש פערבי אלופי ומיודעי'.
44 ולבסוף קראו חבירו, 'אשר יחדו נמתיק סוד בבית אלהים נהלך ברגש'. ולבסוף קראו תלמודו, 'גם איש שלומי אשר בנחתי בו
אוכל